

CURS PRIM AJUTOR DE BAZA PLAGI , HEMORAGII SI CIRCULATIA

INSTRUCTOR-FORMATOR
DR.ADRIAN COLIBABA

PLAGI , HEMORAGII SI CIRCULATIA

- Inima si vasele de sange formeaza aparatul circulator (cardiovascular) care serveste la irigarea organelor cu sange , transportul oxigenului si a substancelor nutritive la tesuturi
- Aparatul circulator poate fi perturbat de hemoragii grave (interne sau externe) sau de pierderea de lichide (in cazul arsurilor)
- In cazul hemoragiilor masive sau insotite de pierderea starii de constienta nu lasati victima sa manance sau sa bea apa

PLAGI , HEMORAGII SI CIRCULATIA

SCOPURI SI OBIECTIVE

- Sa evaluati starea victimei rapid si cu calm
- Sa controlati pierderea de sange aplicand presiune asupra ranii si ridicand partea ranita
- Sa reduceti la minim riscul de soc
- Sa liniștiti si sa calmati victimă
- Sa apelati la 112 daca suspectati o afectiune grava
- Sa tineti seama de propriile nevoi , inclusiv de nevoia de a va proteja de infectiile ce se transmit prin sange

PLAGI , HEMORAGII SI CIRCULATIA

- Cand un vas de sange este rupt , acesta isi reduce diametrul si in interior au loc reactii biochimice ce conduc la formarea unui cheag de sange (tromb) ce actioneaza ca un “dop” peste zona afectata
- Daca sunt lezate vase mari de sange (artera aorta , femurala , carotida) poate avea loc o pierdere necontrolata de sange inainte de formarea cheagului si se poate dezvolta starea de soc

HEMORAGIA EXTERNA

- Cand pierderea de sange este grava aceasta poate fi dramatica si ingrijoratoare
- Daca sangerarea este incontrolabila , se va dezvolta starea de soc si este posibil ca victimă sa devina inconstientă
- evitati contactul cu sangele victimei;
- cereti victimei sa aplice singura presiune asupra ranii;
- solicitati martorilor sa cheme Serviciile Medicale de Urgenta;
- folositi dispozitive tip bariera (manusi);
- aplicati o bucată de material textil peste rana si completati cu un bandaj compresiv sau compresie manuală;

HEMORAGIA EXTERNA

- Scoateti sau taiati imbracamintea pentru a avea acces la plaga
- Aplicati presiune directa asupra ranii cu degetele folosind pansamente sterile (curate)
- Ridicati si sprijiniti membrul ranit pentru a reduce pierderea de sange
- Ajutati victima sa se intinda protejand-o de temperaturi extreme. Ridicati-l si sprijinitii picioarele deasupra nivelului inimii

HEMORAGIA EXTERNA

- Fixati pansamentul facut cu un bandaj strangand pentru a mentine presiunea dar nu prea tare pentru a nu afecta circulatia
- Folositi pansamentul compresiv cand hemoragia nu este controlabila cu bandajul simplu
- Daca prin pansament se vede sange , aplicati altul deasupra fara a-l indeparta pe primul
- Sprijiniti zona ranita in pozitie ridicata cu o esarfa sau bandaj daca este posibil
- Nu permiteti victimei sa manance sau sa bea apa
- Monitorizati periodic victimă pentru a depista precoce semnele de soc

CORP STRAIN INFIFT IN PLAGA

- Corpul strain aflat intr-o plaga poate fi de dimensiuni foarte mici (aschie , ciob) sau de dimensiuni mari (cutit , carlig de pescuit , teava)
- Gravitatea ranii este data atat de marimea obiectului cat si de zona in care este infift precum si de adancimea ranii
- NU incerca sa inlaturi un corp strain aflat intr-o rana

CORP STRAIN INFIFT IN PLAGA

- Lasa obiectul infipt in rana acolo unde sa gaseste
- Asigura-te ca obiectul strain nu se misca
- Imobilizeaza corpul strain cu ajutorul badijului de sustinere
- Alertazeaza Serviciile de Urgenta daca inca nu ai facut-o

HEMORAGIA INTERNA

- Sangerarea in interiorul cavitatilor organismului poate sa apara ca urmare a unei rani (fractura , traumatism) dar se poate produce si spontan (ulcer gastric)
- Principalul risc al hemoragiei interne este aparitia socului
- Trebuie sa suspectati o hemoragie interna atunci cand victimă prezintă semne de soc fără o pierdere evidentă de sânge

HEMORAGIA INTERNA

- Semnele hemoragiei variaza in functie de locul unde se produce pierderea de sange , dar cel mai evident este curgerea sangelui dintr-un orificiu natural al organismului
- Apelati Serviciile de Urgenta (112) cand suspectati prezenta unei hemoragii interne
- Nu dati victimei sa manance sau sa bea apa
- Monitorizati periodic victimă pentru a depista precoce semnele de soc

SOCUL

- Socul apare atunci cand aparatul circulator nu mai functioneaza la capacitate normala si organe vitale (creierul , cordul , rinchii) sunt lipsite de oxigen
- Socul se poate agrava prin teama si durere
- Incercati linistirea si relaxarea victimei
- Cauza cea mai frecventa de soc este pierderea masiva de sange
- Apelati **INTOTDEAUNA** Serviciile de Urgenta (112) cand suspectati starea de soc
- Nu permiteti victimei sa manace sau sa bea apa

SOCUL

Initial veti observa

- Puls accelerat
- Piele palida , umeda si rece
- Transpiratii

SOCUL

Pe masura ce socul evolueaza veti observa

- Respiatie accelerata si superficiala
- Piele albastra-vinetie (cianoza)
- Slabiciune si ameteala pana la piederea constientei
- Greata si vome
- Sete

AMPUTATIA

- Membrul partial sau complet sectionat poate fi reatasat chirurgical in numeroase situatii
- Este imperios necesar sa nu lasati victima care a suferit o amputatie sa manance si sa bea apa
- Controlati hemoragia aplicand presiune directa
- Puneti comprese sterile peste plaga si fixati-le cu un bandaj
- Cereti ajutor la 112 daca inca nu ati facut-o
- Infasurati partea sectionata in folie sau punga de plastic si apoi intr-un prosop sau material textil. Puneti totul intr-un recipient cu gheata pisata
- Nu lasati ca partea sectionata sa intre in contact direct cu gheata

LEZIUNI PRIN STRIVIRE

- Accidentele rutiere si cele industriale sunt cele mai frecvente cauze ale leziunilor prin strivire
- Strivirile pot include fracturi , tumefieri si hemoragie interna
- Daca victimă este imobilizata o perioada indelungata poate sa para situatia “sindromului de strivire ” : in tesutul muscular strivit se formeaza substante toxice care dupa eliberarea presiunii vor patrunde in circulatie si vor putea produce starea de soc sau chiar decesul
- Apelati intotdeauna Serviciile de Urgenta (112)
- Controlati hemoragiile si asigurati confortul in caz de fracturi
- Nu permiteti victimei sa manace sau sa bea apa
- Monitorizati periodic starea victimei

HEMORAGIA NAZALA

- Se produce atunci cand se sparg vase de sange in interiorul nasului , din cauza unor lovituri sau ca urmare a stranutului , scobirii sau suflarii intense a nasului
- Rugati victima sa se aseze si inclinati-i capul in fata pentru a permite sangelui sa se scurga prin nari
- Rugati victima sa respire pe gura si sa-si prinda cu degetele partea moale a nasului pentru maxim 10 minute
- Sfatuiti victima sa nu vorbeasca , tuseasca sau scuipe
- Dupa incetarea hemoragiei (este posibila repetarea procedeului de mai multe ori) curatati zona nasului cu apa calduta si sfatuiti victimă sa se odihneasca
- Daca hemoragia nu inceteaza dupa 20 minute apelati Serviciile de Urgenta sau asigurati transportul victimei la spital

Bibliografie

- Primul Ajutor , Bucuresti , ed. Litera , 2013
- Manual European de Prim Ajutor , Crucea Rosie , Bucuresti , 2012